



**ФЕДЕРАЦИЯ БЪЛГАРСКИ ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ**

**FEDERATION BULGARIA PATIENT'S FORUM**

София 1309, ж.к. „Света Троица” бл. 297, ап. 60, Тел: 0893 555 956,  
E-mail: fbpf@abv.bg, Web: www.fbpf.org

*Изходящ номер: 00002*

*Дата: 18.01.2021*

**ДО:**  
**Г-Н ХАЛИЛ ЛЕТИФОВ**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**  
**КОМИСИЯ ПО ТРАНСПОРТ,**  
**ИНФОРМАЦИОННИ**  
**ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯ**  
**44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА**  
**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

## **П И С М О**

**ОТ:**  
**ИВАН ДИМИТРОВ**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**  
**ФЕДЕРАЦИЯ „БЪЛГАРСКИ**  
**ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ”**

**ОТНОСНО:** *Законопроект за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози със сигнатура № 154-01-2 от 14.01.2021 г.*

**Уважаеми г-н Летифов,**

Във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози със сигнатура № 154-01-2 от

14.01.2021 г., абсолютно подкрепяме предлаганите промени в Закона и Мотиви.

*Необходимостта на българските граждани от нормативни промени в посока регулиране на реда и начина за превоза на болни и ранени лица с линейки, които не са собственост на ЦСМП, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите би способствало за гарантиране законните права и интереси на болните и ранени лица, които ползват услугата.*

Зачестилите случаи на репортажи, излъчвани многократно в национален ефир и масово разпространявана в електронни медии и сайтове, информация за оказани към пациенти услуги от така наречените „частни линейки“. Под частни линейки да се разбират всички линейки, които не са собственост на ЦСМП. Впечатление прави, че представянето на транспортни услуги към болни лица е в отговор на „спешни повиквания“. Интервюираните разказват за оказани реанимационни и други медицински дейности, осъществени на място и по време на извършвания превоз на пациенти от лица без необходимата професионална квалификация. В контекста на усложнената епидемиологична обстановка и общоизвестните ни затруднения на ЦСМП, произтичащи от недостатъчния брой квалифицирани екипи за оказване на спешна помощ, събитията се представят в положителна медийна светлина, а оказваните услуги - като подпомагащи дейността на държавните линейки в центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП).

В горното не би имало нищо укоримо, ако не се натъквахме на следните нередности:

Презентирани са лица без медицинско образование, т.е. без нужната квалификация, като същите лица оповестяват на широк неограничен кръг от граждани, че извършват „спешна“ („бърза“) помощ. В допълнение - линейките, с които извършват дейността носят отличителната маркировка на Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и надписи „СПЕШНА ПОМОЩ“ или „БЪРЗА ПОМОЩ“.

Същинското извършване на медицински дейности от лица без медицинско образование, в контекста на коментирания случаи, попадат в хипотезата на санкционната разпоредба на чл. 222, ал. 1 от Закона за здравето „Който оказва медицинска помощ или извършва здравна дейност, без да има необходимата професионална

квалификация по медицинска професия за това, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 20 000 лв.“.

Съгласно ЗЛЗ спешна помощ се извършва единствено и само от Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП), които са единствено и само държавни, следователно и дейността е единствено и само в прерогативите на държавата. Частни линейки не могат да извършват спешна помощ. Доколкото частните линейки са собственост на търговски дружества или физически лица и извършват медицински/санитарен транспорт, то този транспорт не е “спешна помощ”. Такива линейки следва да съблюдават нормите на законодателството и в частност Наредба № 3 от 2007 г. за спешната медицинска помощ, която утвърждава стандарта за спешна медицина. Ето защо, единствено и само линейките на ЦСМП могат да носят надписа "СПЕШНА ПОМОЩ", а частните линейки, извършващи превоз на болни и ранени лица или т.нар. медицински/санитарен транспорт, нямат право да носят надписа: „СПЕШНА ПОМОЩ“ или "БЪРЗА ПОМОЩ", тъй като последният предхожда употребата и значението на словесното съчетание и на термина "СПЕШНА ПОМОЩ" от предходни подзаконовни нормативни актове при действието на Закона за народното здраве и променено в Закон за здравето и Закона за лечебните заведения. В случаи на медицински транспорт, превозните средства, носещи такъв надпис, се явяват нарушители на закона, с което е налице подвеждане на гражданите и пациентите, и на потребителите на медицински и транспортни услуги. Подобна злоупотреба, при реален спешен случай, би могла да доведе и до непосредствена опасност за живота и здравето на гражданите.

В допълнение, отбелязваме, че бърза справка в публичните регистри и електронното пространство свидетелства за недопустим предмет на дейност в насока оказване на спешна медицинска помощ, рекламиране на „бърза помощ“ или „спешна помощ“, множество линейки с надписи „бърза помощ“ и „спешна помощ“, открито фалшиви лицензии, разрешения и т.н., видео и снимков материал за оказване на медицински услуги от лица без медицинско образование и т.н.

Специалните превозни средства за превоз на болни лица трябва да са вписани в публичния регистър на обектите с обществено предназначение на съответната Регионална здравна инспекция по реда на Наредба № 9 от 21 март 2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено

предназначение, контролирани от Регионалните здравни инспекции – по арг. чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.

За съжаление, с горечитирания текст се изчерпват нормативно скрепените изисквания за линейките, които не са собственост на ЦСМП и извършвания от тях медицински транспорт (превоз на болни и ранени лица). Понастоящем липсва нормативен или подзаконов акт, който да поставя „някакви“ минимални изисквания по отношение на ред и начин на извършване, персонал и оборудване. Същевременно липсват данни за намеса или намерение за произнасяне на компетентните органи по така задълбочаващия се проблем с подобни незаконосъобразни практики, поради липсата на нормативно регулиране на дейността.

В тази насока е отговора и на ИАМН от 31.12.2020 г. по повод наше запитване: „Доколкото наличието на минимални изисквания касае качеството на извършване на услугата, то разбираем е Вашият интерес в тази насока, но липсата на действащи нормативи, поставя в изключително затруднено положение всякакви опити за контрол, администриране или налагането на единен минимален стандарт по отношение на реда и начина на извършване на услугата, както и нейното кадрово и техническо обезпечаване. Налице е необходимост от нормативна регулация на реда и начина за превоз на болни и ранени лица с линейки, които не са собственост на ЦСМП, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите. Същото би способствало за гарантиране законните права и интереси, както на ползвателите на услугата така и на нейните доставчици.“

Безнаказаността и липсата на контрол, поради липсата на нормативна регулация, роди термина „копърки-линейки“ в публичното пространство. Това доведе и до наглостта на същите да предлагат „спешна помощ“ на нуждаещите се лица, което ескалира и доби огромни размери във връзка с ковид ситуацията. Това не само нарушава правата на гражданите за качествено здравеопазване, но и ощетява държавния бюджет с огромни по размер средства, поради естеството на работа на т.нар. „копърки-линейки“, които работят изцяло в сивия сектор, което от своя страна отново нарушава правата на гражданите да потърсят отговорност.

В тази връзка напълно подкрепяме внесенят законопроект в посока регулиране на реда и начина за превоз на болни и ранени лица с линейки, които не са собственост на ЦСМП, както и минимални

изисквания за персонал и оборудване на същите. Същото би способствало за гарантиране законните права и интереси на болните и ранени лица, които имат необходимостта от ползване на услугата.

Разчитаме на Вашата отговорност към българското общество, която не веднъж сте доказвали и най-важното в защита на болните и ранени лица, които са поставени пред изпитанията на днешното време.

**С Уважение:**



ИВАН ДИМИТРОВ

Иван Димитров  
Председател на УС на ФБПФ

**Прилагаме:** *Писмото ни запитването към ИАМН и отговора на ИАМН с изх.№ ИАМН-15-00-37/31.12.2020 г.*



**ФЕДЕРАЦИЯ БЪЛГАРСКИ ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ**

**FEDERATION BULGARIA PATIENT'S FORUM**

София 1309, ж.к. „Света Троица“ бл. 297, ап. 60, Тел: 0893 555 956,  
E-mail: fbpf@abv.bg, Web: www.fbpf.org

*Изходящ номер: 00098*

*Дата: 29.12.2020*

**ДО:  
Д-Р ГЕОРГИ ДЕЯНОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА  
ИА „МЕДИЦИНСКИ НАДЗОР“**

## **П И С М О**

**ОТ:  
ИВАН ДИМИТРОВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
ФЕДЕРАЦИЯ „БЪЛГАРСКИ  
ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ“**

**ОТНОСНО:** *Понятията Спешна помощ, Бълза помощ и нарушенията свързани с тях.*

**Уважаеми д-р Деянов,**

Федерация „Български пациентски форум“ приветстваме усилията на всички участници в борбата с COVID-19, независимо дали оказваните към пациентите услуги са извършвани от държавни, общински или частни организации. В условията на световна пандемия се изискват непопулярни мерки и общо национално усилие, в това число и от държавните органи, призвани да оказват контрол по спазване на правилата за добра медицинска практика, медицинските стандарти и действащата нормативна уредба, касаеща оказването на медицински услуги на територията на Република България.

Съгласно чл. 115, ал.1 от Закона за лечебните заведения /ЗЛЗ/ – „Който извършва дейност по извънболнична медицинска помощ в нарушение на разпоредбите на този закон или на нормативните актове по прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.“. Съгласно ал. 3 – „Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице, се налага имуществена санкция от 2000 до 5000 лв.“. Съгласно чл. 117 от ЗЛЗ – „Нарушенията по чл. 115 - 116к се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински надзор", а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински надзор".“.

От друга страна, коментираните ограничения са намерили своята проекция в Закона за здравето, където съгласно чл. 222, ал. 1 „Който оказва медицинска помощ или извършва здравна дейност, без да има необходимата професионална квалификация по медицинска професия за това, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 20 000 лв.“.

Във връзка с горното и на основание чл. 1, т. 2 във връзка с чл. 28, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от АПК, с настоящото отправяме запитване по реда и начина за прилагане на закона, а именно:

1. Разполага ли ИА “Медицински надзор“ с нужната компетентност за санкциониране на лица, оказващи медицинска помощ, здравни услуги или медицински услуги (медицински прегледи и др. интервенции) без да имат необходимата професионална квалификация?
2. Допустимо ли е линейки, които не са собственост на Центровете за спешна медицинска помощ, да са брандирани с надпис „Бърза помощ“, „Спешна помощ“, 112 и т.н.?
3. Считат ли се спешна и бърза помощ за еквивалентни понятия или двете се отнасят за различни дейности?
4. Кой са лицата имащи право да извършват спешна помощ и имат ли право лица, които не са Център за спешна медицинска помощ да извършват спешна помощ?
5. Законно ли е извършването на „спешна помощ“ или „бърза помощ“, като търговска дейност и рекламирането на същата?

6. Моля да посочите приложимата нормативна уредба, урегулираща реда и начина за превоз на болни с частни линейки, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите.
7. Да считаме ли, че ИА „Медицински надзор“ ще се самосезира в случай на нови подобни публикации?

Повод за настоящото запитване са зачестилите случаи на репортажи, излъчвани многократно в национален ефир и масирано разпространявани в електронни медии и сайтове, в които се отразяват оказани към пациенти услуги от така наречените „частни линейки“. Под частни линейки да се разбират всички линейки, които не са собственост на ЦСМП. Впечатление прави обстоятелството, че представянето на транспортни услуги към болни лица е в отговор на „спешни повиквания“, интервюираните разясняват оказани реанимационни и други медицински дейности, оказвани на място и по време на извършвания превоз на пациенти от лица без необходимата професионална квалификация. В контекста на усложнената епидемиологична обстановка и общоизвестните ни затруднения на ЦСМП, произтичащи от недостатъчния брой квалифицирани екипи за оказване на спешна помощ, събитията се представят в положителна медийна светлина, а оказваните услуги, като подпомагащи дейността на държавните линейки в централните за спешна медицинска помощ (ЦСМП).

В горното не би имало нищо укоримо ако не се натъквахме на следните нередности:

Презентирани са лица без медицинско образование, т.е. без нужната квалификация, оповестяващи на широк неограничен кръг от граждани, че извършват “спешна” („бърза“) помощ. Съгласно ЗЛЗ спешна помощ се извършва единствено и само от Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП), които са единствено и само държавни, следователно и дейността е единствено и само в прерогативите на държавата. Частни линейки не могат да извършват спешна помощ. Доколкото частните линейки са собственост на търговски дружества или физически лица и извършват медицински/санитарен транспорт, то този транспорт не е “спешна помощ”. Такива линейки следва да съблюдават нормите на законодателството и в частност Наредба № 3 от 2007 г. за спешната медицинска помощ, която утвърждава стандарта за спешна медицина. Ето защо, единствено и само линейките на ЦСМП могат да носят надписа "СПЕШНА ПОМОЩ", а в останалите случаи на медицински



транспорт превозните средства ако носят такъв надпис, това ще се яви нарушение на закона; ще е налице подвеждане на гражданите и пациентите, и на потребителите на медицински и транспортни услуги. Подобна злоупотреба, при реален спешен случай, би могла да доведе и до непосредствена опасност за живота и здравето на гражданите.

Изказваме становището, че частните линейки, оказващи медицински/санитарен транспорт нямат право да носят надписа: „СПЕШНА ПОМОЩ“ или "БЪРЗА ПОМОЩ", тъй като последният предхожда употребата и значението на словестното съчетание и на термина "СПЕШНА ПОМОЩ" от предходни подзаконовни нормативни актове при действието на Закона за народното здраве и променено в Закон за здравето и Закона за лечебните заведения.

В допълнение, отбелязваме, че бърза справка по публичните търговски регистри и електронното пространство свидетелства за регистрации с недопустим предмет на дейност в насока оказване на спешна медицинска помощ, рекламиране на „бърза помощ“ или „спешна помощ“, множество линейки с надписи „бърза помощ“ и „спешна помощ“, откровенно фалшиви лицензии, разрешения и т.н., видео и снимков материал за оказване на медицински услуги от лица без медицинско образование и т.н. и т.н. Същевременно липсват данни за намеса или намерение за произнасяне на компетентните органи по така задълбочаващия се проблем с подобни незаконосъобразни практики.

Молим за спешност във Вашия отговор.

С Уважение:



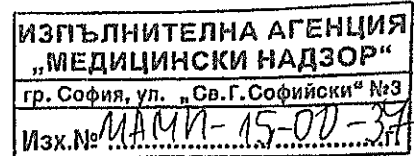
Иван Димитров  
Председател на УС на ФБПФ



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Изпълнителна агенция „Медицински надзор“



Зл. 12. 2020г.

гр. София 1606, ул. „Св. Георги Софийски“ № 3, тел. 02/ 80 50 433

ДО  
Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ФБПФ  
Ж.К. „СВЕТА ТРОИЦА“, БЛ.297, АП.60  
ГР. СОФИЯ, П.К.1309

Относно: Ваше писмо с вх.№15-00-37/29.12.2020г. на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“

**УВАЖАЕМИ Г-Н ДИМИТРОВ,**

В деловодството на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ /ИАМН/, е постъпило Ваше запитване с вх.№15-00-37/29.12.2020г, в което сте поставили поредица от въпроси, касаещи реда и начина на осъществяване на медицински транспорт за превоз на болни и ранени лица. Отправени са още твърдения в насока извършването на медицински дейности от лица без медицинско образование.

За яснота и прегледност формулираме настоящия отговор, съобразно отправените във Вашето писмо въпроси, както следва:

1. По отношение на Вашето запитване „Разполага ли ИА „Медицински надзор“ с нужната компетентност за санкциониране на лица, оказващи медицинска помощ, здравни услуги или медицински услуги /медицински прегледи и др. интервенции/ без да има необходимата професионална квалификация?“, Ви уведомявам следното:

ИАМН разполага с материалноправна компетентност да осъществява контрол, върху дейността на лечебните заведения, на медицинските дейности и на качеството на медицинската помощ, респективно да установява нарушения с актове, съставени от длъжностни лица, определени от Изпълнителния директор на ИАМН по реда на чл.37, ал.1 б. „б“ от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/ и да издава наказателни постановления. Следва да бъде отбелязано, че систематичното и граматическо тълкуване на цитираните от Вас текстове от ЗЛЗ, касаят ангажирането на административнонаказателна отговорност към лица – физически и/или юридически, които извършват извънболнична медицинска дейност без нужната регистрация, а случаят не е такъв. Повдигнатият от Вас въпрос не касае дали е или не регистрация на лечебно заведение, а същинското извършване на медицински дейности от лица без медицинско образование. В тази връзка и в контекста на коментирания случай поясняваме, че приложимият текст в подобни хипотези е санкционната разпоредба на чл. 222, ал. 1 от Закона за здравето „Който оказва медицинска помощ или извършва здравна дейност, без да има необходимата професионална квалификация по медицинска професия за това, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 20 000 лв.“, като административнонаказателните производства се реализират по реда на ЗАНН. Нарушенията по чл. 222 се установяват с актове, съставени от държавни здравни инспектори или от длъжностни лица, определени от директора на регионалната здравна

инспекция, а наказателните постановления се издават от директора на регионалната здравна инспекция.

2. На второ и трето място сте отправили запитване „Допустимо ли е линейки, които не са собственост на Центровете за спешна медицинска помощ, да са брандирани с надпис „Бърза помощ“, „Спешна помощ“, 112 и т.н.?“ и „Считат ли се спешна и бърза помощ за еквивалентни понятия или двете се отнасят за различни дейности?“.

Съгласно т. 10 от §. 9 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за лечебните заведения, в чл. 28 се правят следните изменения: а/ „в ал. 1 думата „Бърза“ се заменя със „Спешна“. Следват множество идентични изменения в целия закон. Доколкото понятието „Спешна помощ“ е исторически приемник на понятието „Бърза помощ“, подобно обозначаване на т. нар. „частни“ линейки не е коректно спрямо ползвателите на услугите им, като последните може да бъдат подведени, че така обозначените линейки са еквивалент на линейките на ЦСМП /по отношение на екипи, компетентност и оборудване/. От друга страна в т. 5 от глава 3, раздел 1 от Наредба № 3 от 06.10.2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ изрично се упоменава, че единствено линейките на ЦСМП се ползват от подобно надписване. От тук следва единственият възможен извод, че надписване /брандиране/ с подобни надписи на частни линейки е нередно и подвеждащо за потребителите.

3. На четвърто място сте отправили въпроса „Кои са лицата имащи право да извършват спешна помощ и имат ли право лица, които не са Център за спешна медицинска помощ да извършват спешна помощ?“.

Съгласно чл.24 от ЗЛЗ спешна помощ се извършва единствено и само от Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП и ФСМП), които са единствено и само държавни, следователно и дейността е единствено и само в прерогативите на държавата и спешните приемни отделения, разкрити в ЛЗБП.

4. На пето място сте запитали „Законно ли е извършването на „спешна помощ“ или „бърза помощ“, като търговска дейност и рекламирането на същата?“.

Съгласно чл. 82, ал. 1 и ал. 5 от Закона за здравето - „Извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на българските граждани се предоставят медицински услуги, които са свързани с: 1. медицинска помощ при спешни състояния; (5) Дейностите по ал. 1, 1а, 2, 3 и 4 се финансират от държавния бюджет и от общинските бюджети и се ползват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването.“.

Доколкото съгласно ЗЛЗ спешна помощ се извършва единствено и само от Центровете за спешна медицинска помощ и е финансирана за сметка на държавния бюджет, то следва изводът, че оказването на спешна помощ не може да се извършва и вписва като търговска дейност и следователно и да се рекламира като такава.

В допълнение по отношение на рекламирането на медицински услуги свързани със спешни състояния, следва да имате предвид, че съгласно чл. 190, ал. 1 от Закона за здравето „Лицата, упражняващи медицинска професия, имат право на свобода на действия и решения съобразно своята професионална квалификация, медицинските стандарти и медицинската етика, като в ал. 2 от същия текст изрично е упоменато, че „Медицинските специалисти, както и лечебните заведения, не могат да използват за своята дейност търговска реклама.“. Нещо повече – ИА „Медицински надзор“ разполага с материалноправна компетентност да санкционира нарушителите на горесцитирания текст.

5. Шестият Ви въпрос е „Моля да посочите приложимата нормативна уредба, уреждаща реда и начина за превоз на болни с частни линейки, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите.“.

Специалните превозни средства за превоз на болни лица трябва да са вписани в публичния регистър на обектите с обществено предназначение на съответната Регионална здравна инспекция по реда на Наредба № 9 от 21 март 2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от Регионалните здравни инспекции – по арг. чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.

За съжаление, с горесцитирания текст се изчерпват нормативно скрепените изисквания за линейките, които не са собственост на ЦСМП и извършвания от тях медицински транспорт (превоз на болни и ранени лица). Понастоящем липсва нормативен или подзаконов акт, който да поставя „някакви“ минимални изисквания по отношение на ред и начин на извършване, персонал и оборудване.

Доколкото наличието на минимални изисквания касае качеството на извършване на услугата, то разбираем е Вашият интерес в тази насока, но липсата на действащи нормативи, поставя в изключително затруднено положение всякакви опити за контрол, администриране или налагането на единен минимален стандарт по отношение на реда и начина на извършване на услугата, както и нейното кадрово и техническо обезпечаване. Налице е необходимост от нормативна регулация на реда и начина за превоз на болни и ранени лица с линейки, които не са собственост на ЦСМП, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите. Същото би способствало за гарантиране законните права и интереси, както на ползвателите на услугата така и на нейните доставчици.

6. На последно място сте отправили въпрос „Да считаме ли, че ИА „Медицински надзор“ ще се самосезира в случай на нови подобни публикации?“

Уведомяваме, че ИА „Медицински надзор“ многократно през годините се е самосезирала по множество случаи на медийно оповестяване на нарушения в сферата на здравеопазването. Въпреки това, с цел сигурност и предвидимост в иницирирането на контролно производство, Ви препоръчваме да ни сигнализирате за всяко подобно нарушение.

С уважение  
Д-Р ГЕОРГИ  
Изпълнител  
Изпълнител